

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

Тематика контрольних робіт
з курсу «Історія України» та методичні
вказівки до їх написання для студентів
заочної форми навчання всіх напрямів
підготовки

Вінниця
ВНТУ
2017

Затверджено на засіданні
кафедри суспільно-політичних наук
Протокол № 1 від 29.08.2017 р.

Відповідно до навчального плану студенти заочної форми навчання повинні виконати індивідуальну контрольну роботу. Контрольна робота є одним із засобів контролю знань, набутих студентом у процесі вивчення дисципліни. Особи, які не виконали контрольну роботу вчасно, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Вибір теми контрольної роботи здійснює викладач на практичному занятті. Темі контрольних робіт і списки рекомендованої літератури подаються нижче.

Перш ніж приступити до написання контрольної роботи, необхідно уважно ознайомитись із методичними вказівками, підібрати і детально вивчити рекомендовану літературу. Завдання контрольної роботи полягає в тому, щоб забезпечити поглиблене вивчення програмного матеріалу, сприяти формуванню належного рівня теоретичних знань, умінь та навичок самостійної роботи із спеціальною літературою, підвищенню культури мислення і мови.

Процес написання контрольної роботи складається із декількох етапів: підбір і вивчення літератури та джерел; формулювання висновків; літературне оформлення і редагування.

Для написання контрольної роботи можна використовувати не лише рекомендовану літературу, але й інші джерела: наукові, суспільно-політичні, художньо-історичні та мемуарні твори, періодику, нормативні акти тощо. Додаткову літературу слід узгоджувати з викладачем.

Вимоги до написання контрольної роботи

Контрольна робота виконується виключно *українською мовою*.

Правильність оформлення титульної сторінки подається у додатку А.

На першій сторінці контрольної роботи потрібно вказати тему і написати план.

Розкриття теми слід починати зі вступу. У вступі подається коротка характеристика епохи, на тлі якої розгортаються події заданої теми, формулюються конкретні цілі та завдання. Обсяг вступу – до 1 сторінки.

В роботі обов'язково повинен бути поділ на питання. Головні частину кожного питання контрольної роботи становлять 2–3 локальних питання. Їх зміст повинен бути взаємопов'язаним, послідовним. Разом вони повинні становити єдину логічну цілісність.

Однією з головних вимог до контрольної роботи є те, щоб її автор продемонстрував розуміння проблеми, а також висловлював свої думки

вільно, грамотно та аргументовано. Доцільним є використання в тексті цитат із наукової літератури та джерел. Не рекомендується використовувати велику кількість цитат.

До позитивних моментів контрольної роботи буде віднесено врахування альтернативних підходів і оцінок тих чи інших історичних подій та висловлення автором роботи власного ставлення до них.

Кожне питання контрольної роботи повинно завершуватись коротким висновком (обсяг – 4 – 6 речень), який міститиме підсумкові положення, що віддзеркалюють рівень виконання поставлених завдань. Після загального висновку в кінці роботи обов'язково повинен бути вказаний список використаних джерел та літератури. Зразок оформлення списку подається у додатку Б.

Робота повинна бути написана грамотно, акуратно, з дотриманням усіх вимог.

Викладачі дають методичну допомогу студенту-заочнику шляхом проведення консультацій, на яких останній з'ясовує незрозумілі чи мало зрозумілі для себе запитання.

Таким чином, контрольна робота повинна мати таку структуру:

- назва теми;
- план;
- загальний вступ;
- назва питання і його розкриття з коротким висновком;
- загальний висновок по всій темі;
- список використаних джерел та літератури.

Обсяг контрольної роботи повинен бути у межах 14 – 16 аркушів. Друк Times New Roman, 14 пт. Міжрядковий інтервал – 1,5.

Перш ніж подати контрольну роботу на перевірку, студент повинен відредагувати текст, уточнити цитати і посилання, виявити та виправити помилки.

Робота, виконана не за своїм варіантом або з грубими помилками у висвітленні питань і оформленні, не зараховується й з рецензією повертається студенту. В цьому випадку студент повинен повторно виконати контрольну роботу за своїм варіантом із врахуванням зауважень рецензента. Викладач може запропонувати інший варіант контрольної роботи.

ТЕМА 1 Місце Київської Русі в історії українського народу

План

1. Виникнення державності у східних слов'ян. Теорії щодо походження Давньоруської держави.
2. Розквіт Київської Русі.
3. Причини занепаду Давньоруської держави. Поліцентризація та нові спроби об'єднання у XII ст.
4. Значення Київської Русі у світовій історії.

Література

1. Іванченко Р. Київська Русь : початки української держави / Іванченко Р. – К. : МАУП, 2007. – 624 с.
2. Луняк Є. Анна Руська – королева Франції / Луняк Є. – К. : Книга, 2012. – 203 с.
3. Котляр М. Ф. «Вещий» Олег в історичній пам'яті / М. Ф. Котляр // Український історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 4–16.
4. Котляр М. Ф. Князі–ізгої та удільна роздробленість на Русі / М. Ф. Котляр // Український історичний журнал. – 2011. – № 3. – С. 4–20.
5. Котляр М. Ф. Нариси воєнного мистецтва Давньої Русі / Котляр М. Ф. – К. : Наш час, 2010. – 280 с.
6. Ричка В. Володимир Святий в історичній пам'яті / Ричка В. – К. : Скіф, 2012. – 208 с.
7. Ричка В. М. Знаки влади : організація та форми репрезентації верховної влади у Київській Русі / В. М. Ричка // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 67–83.
8. Толочко П. П. Ярослав Мудрий / Толочко П. П. – К. : АДЕФ-Україна, 2011. – 264 с.

ТЕМА 2 Релігійні реформи Володимира Великого. Історичне значення запровадження християнства в Київській Русі

План

1. Причини запровадження релігійних реформ.
2. Процес християнізації Русі. Боротьба з язичництвом.
3. Політичні, економічні та культурні наслідки запровадження християнства.

Література

1. Котляр М. Ф. Духовний світ літописання / Котляр М. Ф. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2011. – 338 с.
2. Котляр М. Ф. Шляхи християнства на Русь (легендарні й реальні) / М. Ф. Котляр // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 4–14.

3. Моця О. Київська Русь: від язичництва до християнства : навч. посіб. / О. Моця, В. Ричка. – К. : Глобус, 1996. – 224 с.
4. Нікітенко Н. Софії Київській 1000 років / Нікітенко Н. – К. : Горобець, 2011. – 36 с.
5. Ричка В. Володимир Святий в історичній пам'яті / Ричка В. – К. : Скіф, 2012. – 208 с.
6. Толочко П. П. Ярослав Мудрий / Толочко П. П. – К. : АДЕФ-Україна, 2011. – 264 с.

ТЕМА 3 Культура княжої доби

План

1. Світогляд східних слов'ян у дохристиянський період. Культурна місія християнства.
2. Освіта в Київській Русі. Розвиток усної народної творчості. Традиції літописання.
3. Мистецтво в Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві.
4. Значення культурної спадщини Давньоруської держави та Галицько-Волинського князівства.

Література

1. Акимович Є. О. Українська культура в історичному вимірі (IX–XVII століття) / Акимович Є. О. – Одеса : Маяк, 2009. – 496 с.
2. Історія українського мистецтва : в 5 т. / [гол. ред. Г. Скрипник]. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2010 – . – Т. 2: Мистецтво середніх віків. – 2010. – 1296 с.
3. Княжа доба: історія і культура / [відп. ред. Л. Войтович]. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2010. – 404 с.
4. Котляр М. Ф. Духовний світ літописання / Котляр М. Ф. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2011. – 338 с.
5. Михайлова Р. Д. Художня культура Галицько-Волинської Русі / Михайлова Р. Д. – К. : Слово, 2007. – 496 с.
6. Нікітенко Н. Софії Київській 1000 років / Нікітенко Н. – К. : Горобець, 2011. – 36 с.

ТЕМА 4 Литовська доба української історії (сер. XIV – XVI ст.)

План

1. Причини литовської експансії на українські землі та її особливості.
2. Політичний лад України у складі Великого князівства Литовського.
3. Соціально-економічний стан українських земель під владою Литви.
4. Наслідки литовського панування на українських землях.

Література

1. Михайловський В. М. Правління Коріатовичів на Поділлі (1340 – 1394 рр.) : соціальна структура князівського оточення/ В. М. Михайловський // Український історичний журнал. – 2009. – № 5. – С. 34–47.
2. Моця О. П. Синьоводська битва та її наслідки в контексті історії середньовічної Європи / О. П. Моця // Український історичний журнал. – 2012. – № 2. – С. 4–11.
3. Русина О. В. Україна під татарами і Литвою / Русина О. В. – К. : Альтернативи, 1998. – 320 с.
4. Сіцінський Ю. Поділля під владою Литви / Сіцінський Ю. [упоряд. Д. Ващук, М. Мошак, відп. ред. В. Степанков]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – 160 с.
5. Шабульдо Ф. Землі Юго-Западної Русі в составе Великого княжества Литовского / Шабульдо Ф. [отв. ред. Ф. П. Шевченко]. – К. : Наукова думка, 1987. – 185 с.

ТЕМА 5 Українські землі у складі Речі Посполитої (1569 – 1647 рр.)

План

1. Причини укладення, зміст та наслідки Люблінської унії 1569 р.
2. Особливості перебування українських земель під владою Польщі.
3. Протидія українського народу польському гнобленню. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої половини XVII ст.
4. Польсько-українські відносини XVI – XVII ст.: погляди істориків.

Література

1. Білоус Н. О. Люблінська унія 1569 р.: історіографічні погляди та інтерпретації (до 440-річчя Люблінської унії) / Н. О. Білоус // Український історичний журнал. – 2010. – № 1. – С. 65–83.
2. Історія України : нове бачення / [автор. кол.: В. Ф. Верстюк, О. В. Гарань, О. І. Гуржій та ін.; під ред. В. А. Смолія]. – К. : Альтернативи, 2000. – 464 с.
3. Коли земля стогнала : друга половина XVI – перша половина XVII ст. / [упоряд. і передм. В. О. Щербак]. – К. : Україна, 1995. – 492 с.
4. Крижанівський О. Історія церкви та релігійної думки в Україні : навчальний посібник у 3-х кн. / Крижанівський О. – К. : Либідь, 2000. – Кн. 3 : Кінець XVI–середина XIX ст. – 2000. – 591 с.
5. Тимошенко Л. Берестейська унія 1596 р. / Тимошенко Л. – Дрогобич : Коло, 2004. – 197 с.

ТЕМА 6 Козацтво в історії України

План

1. Причини виникнення та джерела формування українського козацтва.
2. Поява перших січей. Діяльність Дмитра Вишневецького.
3. Боротьба козаків проти турецько-татарської агресії.
4. Козацько-селянські повстання наприкінці XVI – першій половині XVII ст.

Література

1. Апанович О. Розповіді про запорозьких козаків / Апанович О. – К. : Дніпро, 1991. – 335 с.
2. Брехуненко В. Морські війни українських козаків / Брехуненко В. – К., 2007. – 80 с. (Серія «Перемоги української зброї»).
3. Галенко О. І. Про татарські набіги на українські землі / О. І. Галенко // Український історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 52–67.
4. Голобуцький В. Запорозьке козацтво / Голобуцький Г. – К. : Вища школа, 1994. – 539 с.
5. Гуржій О. І. 100 великих постатей і подій козацької України / О. І. Гуржій, Т. В. Чухліб. – К. : Арій, 2008. – 464 с.
6. Історія українського козацтва: нариси у 2 т. / В. А. Смолій, В. М. Горобець, А. О. Гурбик, В. М. Матях. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – Т. 1. – 2006. – 800 с.
7. Щербак В. Українське козацтво : формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. / Щербак В. – К. : Києво-Могилянська академія, 2006. – 300 с.

ТЕМА 7 Запорозька Січ та її значення в історії українського народу

План

1. Виникнення Запорозької Січі, її устрій та господарство.
2. Запорозька Січ – оригінальна форма української державності.
3. Боротьба запорозьких козаків за національне та соціальне визволення наприкінці XVI – першій половині XVII ст. Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний.
4. Значення Запорозької Січі в історії українського народу.

Література

1. Апанович О. Розповіді про запорозьких козаків / Апанович О. – К. : Дніпро, 1991. – 335 с.
2. Історія українського козацтва: нариси у 2 т. / В. А. Смолій, В. М. Горобець, А. О. Гурбик, В. М. Матях. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – Т. 1. – 2006. – 800 с.

3. Мицик Ю. Іван Сірко / Мицик Ю. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 160 с.
4. Реєнт О. П. Усі гетьмани України : Легенди, міфи, біографії / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – Х. : Фоліо, 2007. – 415 с. – (Історичне досє).
5. Сас П. М. Петро Конашевич-Сагайдачний : молоді роки / Сас П. М. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2006. – 287 с.
6. Сокульський А. Л. Козацька Хортиця: Історико-культурне значення в процесі виникнення і становлення запорозького козацтва / Сокульський А. Л. – Запоріжжя : КПУ, 2008. – 766 с.
7. Уривалкін О. М. Гетьмани України та кошові Запорозької Січі / О. М. Уривалкін, М. О. Уривалкін. – К. : Дакор КНТ, 2008. – 296 с.

ТЕМА 8 Національно-визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої (1648 – 1657)

План

1. Соціально-економічні та політичні причини Національно-визвольної війни.
2. Розгортання воєнних дій в 1648 – 1649 рр. Утворення Української козацької держави.
3. Воєнно-політичні події 1650 – 1653 рр.
4. Україно-московський договір 1654 р.: його оцінка та наслідки.

Література

1. Брехуненко В. Українська держава доби Богдана Хмельницького / Брехуненко В. – К., 2009. – 64 с.
2. Крип'якевич І. Богдан Хмельницький / Крип'якевич І. – Львів : Світ, 1990. – 408 с.
3. Мицик Ю. А. Облога Збаража (1649 р.) : відоме й невідоме / Ю. А. Мицик // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 15–38.
4. Сергійчук В. Переяславська Рада – трагедія України і програш Європи / Сергійчук В. – К. : Діокор, 2003. – 136 с.
5. Смолій В. Богдан Хмельницький. Соціально-політичний портрет / В. Смолій, В. Степанков. – К. : Темпора, 2009. – 680 с.
6. Чухліб Т. В. Переяславська угода 1654 р. у контексті міжнародного утвердження ранньомодерної Української держави: причини, укладення, наслідки / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2003. – № 1. – С. 68–81.

ТЕМА 9 Україна після смерті Богдана Хмельницького

План

1. Політична нестабільність в країні після смерті гетьмана Б. Хмельницького: причини та наслідки.

2. Особливості зовнішньополітичного курсу гетьмана І. Виговського.
3. Гетьманування Ю. Хмельницького. Поділ України на Право- і Лівобережну.

Література

1. Бульвінський А. Конотопська битва 1659 року / Бульвінський А. – К., 2008. – 68 с. – (Перемоги української зброї).
2. Гадяцька унія 1658 року / [голов. ред. П. Сохань]. – К. : Ін-т української археології та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, 2008. – 342 с.
3. Кривошея В. Козацька еліта в національній революції середини XVII ст. (Гетьманат Юрія Хмельницького) / В. Кривошея // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2008. – Вип. 39. – С. 7–37.
4. Мицик Ю. А. Гетьман Іван Виговський / Мицик Ю. А. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2004. – 84 с.
5. Реєнт О. П. Усі гетьмани України / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – Х. : Фоліо, 2008. – 415 с. (Історичне досьє).
6. Чуднівська кампанія 1660 року у дзеркалі польської історіографії : 36 наук. публікацій про московсько-польську війну середини XVII ст. / [упор. І. Ярмошик]. – Житомир : Вид-во Євенок О. О., 2010. – 112 с.

ТЕМА 10 Політичний портрет гетьмана Івана Мазепи

План

1. Джерела формування Івана Мазепи як політика.
2. Внутрішня і зовнішня політика гетьмана І. Мазепи.
3. Україна в подіях Північної війни. Союз І. Мазепи із Карлом XII : причини та наслідки.
4. Українські і зарубіжні історики про політичну діяльність Івана Мазепи.

Література

1. Журавльов Д. В. Мазепа : людина, політик, легенда / Журавльов Д. В. – Х. : Фоліо, 2007. – 382 с.
2. Павленко С. О. Іван Мазепа як будівничий української культури / Павленко С. О. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2005. – 304 с.
3. Рендюк Т. Гетьман Іван Мазепа – відомий і невідомий / Рендюк Т. – К. : Адеф-Україна, 2010. – 480 с.
4. Сокирко О. Український рубікон : Полтавська битва 27 червня 1709 р. / Сокирко О. – К. : Темпора, 2009. – 104 с.
5. Таирова-Яковлева Т. Мазепа. (ЖЗЛ № 1241) / Таирова-Яковлева Т. – М. : Молодая гвардия, 2007. – 304 с.

6. Чухліб Т. В. Мазепинська Україна між Російською та Шведською коронами : дилема вибору протекції / Т. В. Чухліб // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 16–40.
7. Шевчук В. Просвічений володар : Іван Мазепа як будівничий козацької держави і як літературний герой / Шевчук В. – К. : Либідь, 2006. – 464 с.

ТЕМА 11 Політика російського царату щодо України (друга половина XVII – XVIII ст.)

План

1. Андрусівське перемир'я і «Вічний мир» між Польщею та Росією, їх наслідки для України.
2. Політика Петра I щодо Гетьманщини. Форсований наступ на українську автономію.
3. Антиукраїнська політика Катерини II. Остаточна ліквідація автономії Гетьманщини.

Література

1. Голобуцький В. С. Запорозька Січ в останні часи свого існування (1734 – 1775 рр.) / Голобуцький В. С. – Дніпропетровськ : Січ, 2004. – 421 с.
2. Горобець В. Павло Полуботок / Горобець В. – К., 2009. – 64 с.
3. Грибовський В. Петро Калнишевський / Грибовський В. – К., 2009 – 72 с. – (Кошові отамани).
4. Драгоманов М. П. Пропащий час. Українці під Московським царством 1654 – 1876 / М. П. Драгоманов // Український історичний журнал. – 1991. – № 9. – С. 131–143.
5. Павленко С. «Тиранське поводження росіян». Різня в Батурині 2 листопада 1708 р. / Павленко С. – К., 2008. – 64 с. (серія « Репресії та депортації»).
6. Чухліб Т. Гетьмани і монархи. Українська держава в міжнародних відносинах 1648 – 1714 рр. / Чухліб Т. – К. : Арістей, 2005. – 639 с.
7. Шандра В. С. Українські суспільні інститути у взаєминах із російським самодержавством / В. С. Шандра // Український історичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 59–83.

ТЕМА 12 Українські землі під владою Речі Посполитої у XVIII ст.

План

1. Особливості соціально-економічного та політичного розвитку Правобережжя та західноукраїнських земель.
2. Розгортання гайдамацького та опришківського руху.
3. Посилення політичної нестабільності в регіоні. Барська конфедерація. Коліївщина 1768 р.
4. Поділи Речі Посполитої та їх вплив на долю українських земель.

Література

1. Грабовецький В. Ілюстрована історія Прикарпаття : в 3 т. / В. Грабовецький. – Івано-Франківськ : Нова зоря, 2003. – Т. 2 : 3 I пол. XVII ст. до кінця XVIII ст. – 2003. – 344с.
2. Даниляк П. Г. Барська конфедерація : хід подій та наслідки / П. Г. Даниляк // Український історичний журнал. – 2007. – № 5. – С. 134–145.
3. Злупко С. Економічна історія України : навч. посіб. / Злупко С. – К. : Знання, 2006. – 367 с.
4. Крикун М. Воєводства Правобережної України у XVI – XVII століттях : статті і матеріали / Крикун М. – Львів, 2002. – 702 с.
5. Смолій В. А. Деякі дискусійні питання історії Коліївщини (1768) / В. А. Смолій // Український історичний журнал. – 1993. – № 10. – С. 21–29.

ТЕМА 13 Українські землі під владою Російської імперії в першій половині XIX ст.

План

1. Адміністративно-територіальний поділ та особливості перебування українських земель у складі Російської імперії.
2. Наддніпрянська Україна в системі міжнародних відносин. Наслідки російсько-французької війни 1812 р.
3. Економічне становище регіону. Криза феодальних відносин. Промисловий переворот та його наслідки в Україні.
4. Соціальне протистояння та антифеодальна боротьба селян.

Література

1. Злупко С. Економічна історія України : навч. посіб. / Злупко С. – К. : Знання, 2006. – 367 с.
2. Кирієнко О. Ю. Загальна та військова цензура в Російській імперії (XVIII – початок XX ст.) / О. Ю. Кирієнко // Український історичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 83–98.
3. Крижановська О. О. Соціальні настрої та уявлення селян Правобережної України у 20–50-х рр. XIX ст. / О. О. Крижановська // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 130–142.
4. Павлюк В. В. Польська аристократія у суспільному житті Правобережної України після поділів Речі Посполитої / В. В. Павлюк // Український історичний журнал. – 2010. – № 3. – С. 154–165.
5. Реєнт О. Україна в імперську добу (XIX – початок XX ст.) / Реєнт О. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2003. – 340 с.
6. Шандра В. С. Генерал-губернаторства в Україні : XIX – початок XX ст. / Шандра В. С. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2005. – 427 с.

ТЕМА 14 Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст.

План

1. Причини запровадження, зміст та наслідки реформ 60 – 70 рр.
2. Основні тенденції соціально-економічного розвитку Наддніпрянської України після скасування кріпацтва.
3. Суспільно-політичне життя в регіоні. Діяльність громад та Братства тарасівців.
4. Антиукраїнська політика російського царизму. Валувський циркуляр 1863 р. та Емський указ 1876 р.

Література

1. Донік О. М. Промислове підприємництво дворянства України в XIX ст.: урядова політика, особливості розвитку, галузеві напрямки / О. М. Донік // Український історичний журнал. – 2007. – № 5. – С. 18–41.
2. Злупко С. Економічна історія України : навч. посіб. / Злупко С. – К. : Знання, 2006. – 367 с.
3. Москалюк М. М. З історії розвитку цукрової промисловості в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. / М. М. Москалюк // Український історичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 75–85.
4. Попович М. В. Нарис історії культури України / Попович М. В. – К. : «АртЕк», 1998. – 728 с.
5. Реєнт О. Україна в імперську добу (XIX – початок XX ст.) / Реєнт О. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2003. – 340 с.
6. Шандра В. С. Українські суспільні інститути у взаєминах із російським самодержавством / В. С. Шандра // Український історичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 59–83.
7. Шевченко В. Скасування кріпосного права у 1861 році : спроба нетрадиційного аналізу / Шевченко В. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2008. – 96 с.

ТЕМА 15 Російська революція 1905 – 1907 рр. та її вплив на Україну

План

1. Причини, характер та початок революції.
2. Широкомасштабні народні виступи в Україні під час революції.
3. Царський Маніфест 17 жовтня 1905 р. та активізація українського національного руху.
4. Діяльність української парламентської громади у I та II Державних думах Росії.

Література

1. Кудінов Д. В. До питання революційних подій у Ніжині 1905 р.: селянський вимір / Д. В. Кудінов // Український історичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 95–102.
2. Кулиняк Д. Невідомий «Потемкин» / Д. Кулиняк // Військо України. – 2009. – № 2. – С. 38–40.
3. Лукашенко А. Перша російська революція і Георгій Гапон / А. Лукашенко // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 72 – 84.
4. Малюта О. В. «Просвіти» і Українська Державність (друга половина XIX – перша половина XX ст.) / Малюта О. В. – К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008. – 840 с.
5. Наумов С. О. Український політичний рух на Лівобережжі (90-ті рр. XIX ст. – лютий 1917 р.) / Наумов С. О. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2006. – 344 с.

ТЕМА 16 Україна в роки Першої світової війни

План

1. Початок Першої світової війни. Плани ворогуючих країн щодо українських земель.
2. Позиції провідних політичних сил в Росії та Австро-Угорщині щодо війни.
3. Перебіг воєнних дій на території України та їх вплив на життя українського народу.
4. Соціально-економічні та політичні наслідки війни для українського суспільства.

Література

1. Волковинський В. М. Бойові дії на українських землях у роки Першої світової війни / В. М. Волковинський // Український історичний журнал. – 2004. – № 4. – С. 38–56.
2. Жванко Л. М. Біженство Першої світової війни в Україні: Документи і матеріали (1914–1918 рр.) / Жванко Л. М. – Х. : ХНАМГ, 2009. – 360 с.
3. Кураєв О. О. Українська проблема у політиці Берліна та Відня в Першій світовій війні (1914–1918) / Кураєв О. О. – К., 2006. – 311 с.
4. Монолатій І. Українські легіонери: формування та бойовий шлях Українських Січових Стрільців 1914–1918 рр. / Монолатій І. – К. : Темпора, 2008. – 88 с.
5. Реєнт О. Перша світова війна і Україна / О. Реєнт, О. Сердюк. – К. : Генеза, 2004. – 480 с.

6. Хома І. Січові стрільці: створення, військово-політична діяльність та збройна боротьба січових стрільців у 1917–1919 рр. / Хома І. – К. : Наш час, 2011. – 104 с.

ТЕМА 17 Українська національно-демократична революція доби Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.)

План

1. Пробудження національно-державного життя в Україні в умовах Лютневої революції.
2. Створення Центральної Ради та її кроки щодо відновлення української державності.
3. Проголошення незалежності УНР та історичне значення цієї події.

Література

1. Бойко О. Д. Проблема визначення кордонів України в період Центральної Ради (1917 – 1918 рр.) / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2008. – № 1. – С. 31–45.
2. Верстюк В. Ф. Політична боротьба за владу в Українській Народній Республіці в перші місяці її проголошення / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2008. – № 1 – С. 4–30.
3. Винниченко В. Відродження нації : Заповіт борця за визволення / Винниченко В. – К. : Книга Роду, 2008. – 800 с.
4. Ковальчук М. А. Лютнева революція 1917 р. в українській провінції / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2007. – № 4. – С. 91–101.
5. Солдатенко В. Ф. Революційна доба в Україні (1917 – 1920 рр.) : логіка, пізнання, історичні постаті, ключові епізоди / Солдатенко В. Ф. – К. : Парламентське видавництво, 2011. – 568 с.
6. Тинченко А. Українські збройні сили: березень 1917 – листопад 1918 р. (організація, чисельність, бойові дії) / Тинченко А. – К. : Темпора, 2009. – 480 с.
7. Харитонов В. П. Лютнева революція в Росії – феномен світової історії ХХ ст. / В. П. Харитонов // Український історичний журнал. – 2001. – № 1. – С. 3–15.

ТЕМА 18 Стосунки Української Центральної Ради з більшовицькою Росією

План

1. Жовтневий переворот 1917 р. у Петрограді та його оцінка лідерами Центральної Ради.
2. Ультиматум Раднаркому і більшовицька окупація України. Проголошення з'їздом рад у Харкові радянської влади в Україні.

3. Укладення мирного договору з країнами Четверного союзу в Бресті та його наслідки для України.

Література

1. Винниченко В. Відродження нації: Заповіт борця за визволення / Винниченко В. – К. : Книга Роду, 2008. – 800 с.
2. Дацків І. Б. Брест 1918: європейський прорив України / Дацків І. Б. – Тернопіль : Астон, 2008. – 254 с.
3. Ковальчук М. Війна з більшовицькою Росією за незалежність 1917 – 1920 / Ковальчук М. – К., 2007. – 72 с. (серія «За незалежність і соборність»)
4. Крути. Січень 1918 року: Документи, матеріали, дослідження / [упоряд. Я. Гаврилюк]. – К. : Видавничий дім «Просвіта», 2010. – 880 с.
5. Солдатенко В. Ф. Військовий чинник у боротьбі за політичну владу в Україні в 1917–1918 рр. / В. Ф. Солдатенко, Л. Г. Хало. – К., 2002. – 398 с.
6. Яневський Д. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення та причини поразки / Яневський Д. – К. : Дух і літера, 2003. – 767 с.

ТЕМА 19 Українська держава Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.)

План

1. Причини державного перевороту і встановлення гетьманату П. Скоропадського.
2. Організація влади та внутрішня політика Української держави.
3. Зовнішня політика гетьманського уряду.
4. Причини падіння гетьманату.

Література

1. Гай-Нижник П. П. Державний переворот 29 квітня 1918 р.: причини та перебіг захоплення влади П. Скоропадським / П. П. Гай-Нижник // Український історичний журнал. – 2011. – № 4 – С. 132–164.
2. Дацків І. Б. Дипломатія українських державних утворень у захисті національних інтересів 1917–1923 рр. / Дацків І. Д. – Тернопіль : Астон, 2009. – 520 с.
3. Пиріг Р. Українська гетьманська держава 1918 року: Історичні нариси / Пиріг Р. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2011. – 336 с.
4. Солдатенко В. Ф. Прихід П. Скоропадського до влади: механізм державного перевороту та визначальні чинники закріплення режиму / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – № 4. – С. 5–18.

5. Ульяновський В. І. Гетьман Павло Скоропадський і справа заснування Української академії наук / В. І. Ульяновський // Український історичний журнал. – 2008. – № 6 – С. 26–37.
6. Яневський Д. Проект «Україна», або Спроба Павла Скоропадського / Яневський Д. – Харків : Фоліо, 2010. – 284 с.

ТЕМА 20 Директорія Української Народної Республіки

План

1. Прихід до влади Директорії. Її політичний курс та соціально-економічні заходи.
2. Акт злуки УНР і ЗУНР та його історичне значення.
3. Більшовицька агресія проти Директорії УНР. Впровадження політики «воєнного комунізму» в Україні.
4. «Отаманщина». Збройна боротьба УНР з більшовиками та денікінцями.

Література

1. Бойко О. Д. Зміна урядів та урядової політики Директорії УНР у 1919 р. / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 35–46.
2. Винниченко В. Відродження нації : Заповіт борця за визволення / Винниченко В. – К. : Книга Роду, 2008. – 800 с.
3. Гай-Нижник П. УНР та ЗУНР: становлення органів влади і національне державотворення (1917–1920 рр.) / Гай-Нижник П. – К. : Щек, 2010. – 304 с.
4. Лисенко А. А. Військова та політична діяльність отамана Н. Я. Григор'єва (Серветника) у 1918–1919 рр. / А. А. Лисенко // Український історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 63–79.
5. Лозовий В. Внутрішня і зовнішня політика Директорії УНР / Лозовий В. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2005. – 223 с.
6. Солдатенко В. Ф. Винниченко і Петлюра : політичні портрети революційної доби / Солдатенко В. Ф. – К. : Світогляд, 2007. – 621 с.
7. Яневський Д. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення та причини поразки / Яневський Д. – К. : Дух і літера, 2003. – 767 с.

ТЕМА 21 Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях в 1918 – 1919 рр.

План

1. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки. Її внутрішня та зовнішня політика.
2. Створення Української Галицької армії. Україно-польська війна 1918 – 1919 рр.
3. Проголошення Акта злуки УНР та ЗУНР та його історичне значення.

4. Причини та наслідки падіння ЗУНР.

Література

1. Гай-Нижник П. УНР та ЗУНР: становлення органів влади і національне державотворення (1917 – 1920 рр.) / Гай-Нижник П. – К. : Щек, 2010. – 304 с.
2. Гошуляк І. Тернистий шлях до соборності (від ідеї до Акту злуки) / Гошуляк І. – К. : ІІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2009. – 467 с.
3. Дацьків І. Б. Дипломатія ЗУНР на Паризькій мирній конференції 1919 р. / І. Б. Дацьків // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 121–136.
4. Західноукраїнська Народна Республіка. 1918 – 1923. Уряди. Постаті / [гол. ред. Я. Ісаєвич]. – Л. : Ін-т українознавства, 2009. – 350 с.
5. Реєнт О. П. Проголошення ЗУНР: проблема легітимації / Реєнт О. П. // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 4–10.

ТЕМА 22 Українська Соціалістична Радянська Республіка в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.)

План

1. Економічне становище України на початку 20-х років. Голод 1921 – 1923 рр.
2. Зміст нової економічної політики та її запровадження в УСРР.
3. Процес входження УСРР до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік.
4. Політика коренізації (українізації): причини введення, зміст, наслідки.

Література

1. Бут О. М. Недержавний сектор промисловості України в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.) / Бут О. М., Бондаренко В. С., Нікітенко К. В. – Донецьк : Юго-Восток, 2008. – 355 с.
2. Лазуренко В. М. Український фермер в добу непу / Лазуренко В. М. – Черкаси : Вертикаль, 2011. – 346 с.
3. Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921–1928 рр.) : кол. моногр. у 2 ч. / [відп. ред. Кульчицький С. В.]. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2010.– Ч. 1. – 2010. – 445 с.
4. «Українізація» 1920 – 30-х років : передумови, здобутки, уроки. / [відп. ред. В. А. Смолій]. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2003. – 391 с.
5. Цвілюк С. А. Українізація України: Тернистий шлях національно-культурного відродження доби сталінізму / Цвілюк С. А. – Одеса : Маяк, 2004. – 200 с.
6. Якубова Л. Д. Тенденції етнокультурного життя УСРР у контексті коренізації (1924 – 1935 рр.) / Л. Д. Якубова / Український історичний журнал – 2006. – № 2. – С. 74–88.

ТЕМА 23 «Українізація»: зміст та наслідки

План

1. Особливості національної політики більшовиків в 20-х рр. Причини введення політики коренізації.
2. Впровадження «українізації» в УСРР.
3. Поширення ідеології національного комунізму в Україні та боротьба більшовицької влади з його прихильниками.
4. Згортання політики коренізації. Нищення тоталітарною владою національно-свідомої інтелігенції.

Література

1. Борисенко Е. Феномен советской украинизации (1920 – 1930-е годы) / Борисенко Е. – М. : Европа, 2006. – 245 с.
2. Солдатенко В. Ф. Незламний. Життя і смерть Миколи Скрипника / Солдатенко В. Ф. – К. : Книга Пам'яті України, 2002. – 352 с.
3. «Українізація» 1920 – 30-х років: передумови, здобутки, уроки. / [відп. ред. В. А. Смолій]. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2003. – 391 с.
4. Цвілюк С. А. Українізація України: Тернистий шлях національно-культурного відродження доби сталінізму / Цвілюк С. А. – Одеса : Маяк, 2004. – 200 с.
5. Шаповал Ю. І. Україна ХХ століття. Особи та події в контексті важкої історії / Шаповал Ю. І. – К. : Генеза, 2001. – 560 с.
6. Шейко В. Філософія української національної ідеї та Микола Хвильовий: історико-культурологічний аспект / В. Шейко, В. Левіна. – К. : Ін-т культурології НАН України, 2010. – 208 с.
7. Якубова Л. Д. Тенденції етнокультурного життя УСРР у контексті коренізації (1924 – 1935 рр.) / Л. Д. Якубова // Український історичний журнал. – 2006. – № 2. – С. 74–88.

ТЕМА 24 Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.)

План

1. Сталінська індустріалізація України. Результати перших п'ятирічок.
2. Проведення політики колективізації та її наслідки.
3. Особливості суспільно-політичного життя України.

Література

1. Гриневич Л. Хроніка колективізації та Голодомору в Україні 1927 – 1933 / Гриневич Л. – К. : Критика, 2008. – 552 с.
2. Гуржій О. Ідентифікація селянина, або Як більшовицька влада його «переробляла» за власним образом та подобою / Гуржій О. – Черкаси : Черкаський ЦНП, 2011. – 328 с.

3. Конквест Р. Великий терор: Сталінські чистки тридцятих років / Конквест Р. – Луцьк : ВМА «Терен», 2009. – 880 с.
4. Кук В. Колгоспне рабство / Кук В. – Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2005. – 264 с.
5. Кульчицький С. Голод 1932 – 1933 рр. в Україні як геноцид: мовою документів, очима свідків / Кульчицький С. – К. : Наш час, 2008. – 240 с.
6. Лихолобова З. Г. Тоталітарний режим та політичні репресії в Україні у другій половині 1930-х років / Лихолобова З. Г. – Донецьк : Донецький нац. ун-т, 2006. – 280 с.
7. Матвеев А. Ю. Здійснення насильницької політики розселення на Поділлі та Південно-Східній Волині (друга половина 20-х – перша половина 30-х рр. ХХ ст.) / А. Ю. Матвеев, І. В. Рибак. – Кам'янець-Подільський, 2011. – 196 с.
8. Шаповал Ю. І. Невигадані історії / Шаповал Ю. І. – К. : Світогляд, 2004. – 351 с.

ТЕМА 25 Сталінський терор в Україні в 30-х рр. ХХ століття

План

1. Сталінізм як форма тоталітарного режиму.
2. Приборкання українського селянства, що чинило опір колективізації. Ліквідація куркульства як класу.
3. Боротьба проти політичних та громадських діячів.
4. Сталінізм і культура. Розстріляне відродження.

Література

1. Конквест Р. Великий терор: Сталінські чистки тридцятих років / Конквест Р. – Луцьк : ВМА «Терен», 2009. – 880 с.
2. Матвеев А. Ю. Здійснення насильницької політики розселення на Поділлі та Південно-Східній Волині (друга половина 20-х – перша половина 30-х рр. ХХ ст.) / А. Ю. Матвеев, І. В. Рибак. – Кам'янець-Подільський, 2011. – 196 с.
3. Петренко В. І. Більшовицька влада та українське селянство у 20–30 рр. ХХ ст.: причини, технології, наслідки голодомору-геноциду (за матеріалами Поділля) / Петренко В. І. – Вінниця : ДП Державна картографічна фабрика, 2008. – 320 с.
4. Солдатенко В. Ф. Незламний. Життя і смерть Миколи Скрипника / Солдатенко В. Ф. – К. : Книга Пам'яті України, 2002. – 352 с.
5. Собачко О. М. Літературні дискусії доби українізації в контексті процесів зміцнення тоталітаризму / О. М. Собачко // Національна Академія наук України, Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень. Наукові записки. Вип. 13. Схід і Захід України: проблеми єднання. – К., 2001. – С.197–204.
6. Шаповал Ю. І. Полювання на «Вальдшнепа». Розсекречений Микола Хвильовий / Шаповал Ю. І. – К. : Темпора, 2010. – 296 с.

7. Шаповал Ю. І. Україна ХХ століття. Особи та події в контексті важкої історії / Шаповал Ю. І. – К. : Генеза, 2001. – 560 с.

ТЕМА 26 Голодомори в Україні як прояв антинародної політики радянської влади

План

1. Голод 1921 – 1923 рр. як наслідок політики «воєнного комунізму».
2. Насильницька колективізація на селі. Голодомор 1932 – 1933 рр.
3. Причини та наслідки голоду 1946 – 1947 рр.

Література

1. Васильєв В. Командири великого голоду: Поїздки В. Молотова і Л. Кагановича в Україну та на Північний Кавказ. 1932 – 1933 / В. Васильєв, Ю. Шаповал. – К. : Генеза, 2001. – 399 с.
2. Веселова О. М. Післявоєнна трагедія: голод 1946 – 1947 рр. в Україні / О. М. Веселова // Український історичний журнал. – 2006. – № 6. – С. 98–124.
3. Гриневич Л. Хроніка колективізації та Голодомору в Україні 1927 – 1933 / Гриневич Л. – К. : Критика, 2008. – 552 с.
4. Кульчицький С. Голод 1932 – 1933 рр. в Україні як геноцид: мовою документів, очима свідків / Кульчицький С. – К. : Наш час, 2008. – 240 с.
5. Кук В. Колгоспне рабство / Кук В. – Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2005. – 264 с.
6. Сергійчук В. Як нас морили голодом. 1921 – 1923, 1932 – 1933, 1946 – 1947 / Сергійчук В. – К. : ПП Сергійчук, 2006. – 392 с. – (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Центр українознавства).

ТЕМА 27 Західноукраїнські землі у 1921 – 1938 рр.

План

1. Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини.
2. Національне гноблення на західноукраїнських землях.
3. Український суспільно-політичний рух та радикалізація політичного життя у 30-ті роки.

Література

1. Васюта І. К. Національно-визвольний рух у Західній Україні (1918 – 1939 рр.) / І. К. Васюта // Український історичний журнал. – 2001. – № 6. – С. 35–64.
2. Вони боронили Карпатську Україну: нариси історії закарпатських українців / [відп. ред. М. М. Вегеш]. – Ужгород : Карпати, 2002. – 709 с.

3. Комар В. П. «Українське питання» в політиці урядів Польщі (1926 – 1939 рр.) / В. П. Комар // Український історичний журнал. – 2001. – № 5. – С. 120–128.
4. Мандрик М. Український націоналізм: становлення в міжвоєнну добу / Мандрик М. – К. : Вид-во імені Олени Теліги, 2006. – 392 с.
5. Піддубний І. А. Політичне життя українців Північної Буковини у перше міжвоєнне десятиліття (1918 – 1929 рр.) / І. А. Піддубний // Український історичний журнал. – 2001. – № 5. – С. 129–141.
6. Стоколос Н. Г. Політика урядів міжвоєнної Польщі (1918–1939 рр.) щодо православної церкви й українців / Н. Г. Стоколос // Український історичний журнал. – 2005. – № 5. – С. 59–81.

ТЕМА 28 Українське питання в міжнародній політиці напередодні та на початку Другої світової війни

План

1. Становище українських земель напередодні Другої світової війни.
2. Пакт Молотова – Ріббентропа та його наслідки. Входження західноукраїнських земель до складу СРСР.
3. Україна в політичних та військових планах Гітлера.
4. Встановлення нацистського окупаційного режиму.

Література

1. Веденєєв Д. В. Україна у Другій світовій війні: деякі питання теорії, методології й суспільних рефлексій / Д. В. Веденєєв, О. Є. Лисенко // Український історичний журнал. – 2010. – № 3. – С. 4–29.
2. Даниленко В. М. Ліквідація Польської держави та встановлення радянського режиму в Західній Україні / В. М. Даниленко // Український історичний журнал. – 2006. – № 3. – С. 111–124.
3. Крикніцький О. П. Військова операція Червоної армії з анексії Північної Буковини і Бессарабії (червень – липень 1940 р.) / О. П. Крикніцький // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 143–159.
4. Кучер В. Україна 1941–1944: трагедія народу за фасадом Священної війни / В. Кучер, О. Потильчак. – К. : , Біла Церква : ТОВ «Білоцерковдрук», 2011. – 368 с.
5. Україна в Другій світовій війні : погляд з ХХІ ст.: Історичні нариси / [гол. редкол. В. А. Смолій]. – К. : Наукова думка, 2011. – Кн. 1. – 735 с.
6. Філонович В. Березневі дні Карпатської України / Філонович В. – Суми, 2009. – 100 с.

ТЕМА 29 Україна в роки Другої світової війни

План

1. Напад Німеччини на СРСР. Встановлення нацистського окупаційного режиму в Україні.
2. Розгортання руху Опору.
3. Визволення України від гітлерівських окупантів.
4. Наслідки Другої світової війни для українського народу.

Література

1. Беркгоф К. Жнива розпачу : Життя і смерть в Україні під нацистською владою / Беркгоф К. – К. : Критика, 2011. – 456 с.
2. Кентій А. В. Партизанський рух 1941 – 1944 рр. в Україні / А. В. Кентій, В. С. Лозицький // Український історичний журнал. – 2005. – № 3. – С. 3–16.
3. Король В. Ю. Визвольні бої Червоної армії на території України (1943 – 1944 рр.) / В. Ю. Король // Український історичний журнал. – 2005. – № 1. – С. 16–34.
4. Патриляк І. К. Україна в роки Другої світової війни: спроба нового концептуального погляду / І. К. Патриляк., М. А. Боровик. – Ніжин, 2010. – 590 с.
5. Слободянюк М. А. Радянські підпільники у боротьбі з нацистськими окупантами на території України / М. А. Слободянюк // Український історичний журнал. – 2010. – № 3. – С. 46–63.
6. Стрельникович С. Український національний рух опору Тараса Бульби-Боровця: історичний нарис / Стрельникович С. – Житомир : Полісся, 2010. – 392 с.
7. Тронько П. Т. Внесок народу України в Перемогу над гітлерівськими загарбниками / П. Т. Тронько // Український історичний журнал. – 2005. – № 3. – С. 95–100.
8. Українська повстанська армія: історія нескорених / [відп. авт. та упоряд. В. В'ятрович]. – Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2007. – 352 с.

ТЕМА 30 Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях у 30-х – 50-х рр. ХХ ст.

План

1. Виникнення Організації українських націоналістів. Ідейні засади, мета і методи боротьби ОУН.
2. Роль ОУН у суспільно-політичному житті Західної України. Проголошення Акту відновлення Української держави 30 червня 1941 р.
3. Створення та діяльність Української повстанської армії.
4. Боротьба ОУН–УПА з радянською владою.

Література

1. Касьянов Г. В. До питання про ідеологію Організації українських націоналістів (ОУН): Аналітичний огляд. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2003. – 63 с.
2. Ленартович О. Ю. Український національно-визвольний рух на Волині в роки Другої світової війни / Ленартович О. Ю. – Луцьк : Волинський нац. ун-т ім. Л. Українки, 2011. – 412 с.
3. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія: історичні нариси / [відп. ред. Кульчицький С. В.]. – К. : Наукова думка, 2005. – 495 с.
4. Стельникович С. Український національний рух опору Тараса Бульби-Боровця: Історичний нарис / Стрельникович С. – Житомир : Полісся, 2010. – 392 с.
5. Тишик Б. Становлення української державності на західноукраїнських землях напередодні і в роки Другої світової війни (1937 – 1945 рр.) / Тишик Б. – Львів : Тріада плюс, 2006. – 92 с.
6. Українська повстанська армія: історія нескорених / [відп. авт. та упоряд. В. В'ятрович]. – Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2007. – 352 с.

ТЕМА 31 Соціалістичні перетворення на західноукраїнських землях після входження їх до складу УРСР

План

1. Пакт Молотова – Ріббентропа та входження західноукраїнських земель до складу УРСР. Перша хвиля радянізації.
2. Відновлення радянської влади після звільнення Західної України від німецько-фашистських загарбників. Відбудова народного господарства.
3. Проведення колективізації в регіоні та її наслідки.
4. Боротьба влади з рухом опору ОУН–УПА. Ліквідація греко-католицької церкви.

Література

1. Авраменко Н. Д. Радянізація західних областей України / Н. Д. Авраменко // Історія та правознавство. – 2010. – № 6. – С. 8–12.
2. Боцюрків Б. Українська Греко-Католицька Церква і Радянська держава (1939 – 1950) / Боцюрків Б. – Львів : Укр. католицький ун-т, 2005. – 268 с.
3. Даниленко В. М. Ліквідація Польської держави та встановлення радянського режиму в Західній Україні / В. М. Даниленко // Український історичний журнал. – 2006. – № 3. – С. 111–124.
4. Кульчицький С. В. Коли і як відбулося возз'єднання Західної України з УРСР / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2009. – № 5. – С. 121–139.

5. Крикніцький О. П. Військова операція Червоної армії з анексії Північної Буковини і Бессарабії (червень – липень 1940 р.) / О. П. Крикніцький // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 143–159.
6. Ліквідація УГКЦ (1939 – 1946). Документи радянських органів державної безпеки: у 2 т. / [упоряд. Конін С., Сердюк Н., Сердюк С.]. – К. : ПП Сергійчук – 2006. – Т.2. – 2006 – 820 с.
7. Малярчук О. Тоталітаризм проти західноукраїнського села / Малярчук О. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2008. – 228 с.
8. Українська повстанська армія: історія нескорених / [відп. авт. та упоряд. В. В'ятрович]. – Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2007. – 352 с.

ТЕМА 32 Повоєнна відбудова і розвиток УРСР в 1945 – на початку 50-х років

План

1. Україна на міжнародній арені. Зовнішньополітична діяльність УРСР.
2. Демілітаризація народного господарства. Відновлення промисловості в Україні.
3. Відбудова сільського господарства. Голод 1946 – 1947 рр.
4. Особливості суспільно-політичного життя республіки.

Література

1. Бек К. Відновлення сталінської системи в повоєнній УРСР / К. Бек // Український історичний журнал. – 2012. – № 4. – С. 127–139.
2. Бондарчук П. М. Особливості релігійної ситуації в Україні у середині 1940-х – на початку 1950-х рр. / П. М. Бондарчук // Український історичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 137–164.
3. Веселова О. М. Післявоєнна трагедія: голод 1946 – 1947 рр. в Україні / О. М. Веселова // Український історичний журнал. – 2006. – № 6. – С. 98–124.
4. Литвин В. М. Україна у першому повоєнному десятилітті (1946 – 1955) / Литвин В. М. – К. : Лі-Терра, 2004. – 240 с.
5. Кудрявченко А. І. Ялтинська 1945 р. конференція і вихід України на міжнародну арену / А. І. Кудрявченко // Історія України : маловідомі імена, події, факти : [зб. наук. праць]. Вип. 29. – К. : Ін-т історії України, 2005. – С. 99–114.
6. Рабенчук О. П. Соціальні настрої та поведінка населення України в період голоду 1946 – 1947 рр. / О. П. Рабенчук // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 87–100.

ТЕМА 33 Україна в період десталінізації (1953 – 1964 рр.)

План

1. Процеси десталінізації та лібералізації в УРСР після смерті Сталіна.
2. XX з'їзд КПРС та його вплив на суспільно-політичне життя в Україні.
3. «Відлига» в українській культурі. Діяльність покоління «шістдесятників».

Література

1. Бажан О. Г. Наростання опору політиці русифікації в Українській РСР у другій половині 1950-х – 1960-х рр. / О. Г. Бажан // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 147–158.
2. Брегеда М. Процес десталінізації і суспільні настрої українського населення у 1953 – 1964 рр. / Брегеда М. – Миколаїв : Іліон, 2010. – 187 с.
3. Кульчицький С. В. XX з'їзд КПРС – переломний пункт в історії радянського комунізму / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2006. – № 2. – С. 106–128.
4. Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика : Зб. ст. Вип. 10: «Хрущовська відлига»: передумови, реалії, наслідки. Матеріали «круглого столу» (23 лютого 2006 р.) – К. : Ін-т історії України НАН України, 2006. – 236 с.

ТЕМА 34 Опозиційний рух 60-х – 80-х років XX ст.

План

1. Виникнення руху «шістдесятників».
2. Зародження дисидентського руху в Україні в 60-ті роки та його течії.
3. Активізація опозиційного руху в УРСР в 70-х – на початку 80-х рр. Діяльність Української Гельсінської Спілки.
4. Боротьба комуністичної влади з інакодумцями.

Література

1. Бажан О. Г. Наростання опору політиці русифікації в Українській РСР у другій половині 1950-х – 1960-х рр. / О. Г. Бажан // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 147–158.
2. Дисидентський рух в СРСР: погляд із сьогодення: [зб. наук. пр.] / Уманський державний педагогічний ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2011. – 220 с.
3. Касьянов Г. В. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960 – 80-х років / Касьянов Г. В. – К. : Либідь, 1995. – 224 с.
4. Кульчицький С. В. XX з'їзд КПРС – переломний пункт в історії радянського комунізму / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2006. – № 2. – С. 106–128.

5. Українська Гельсінська Спілка у спогадах і документах / [упоряд. і голов. ред. О. Шевченко]. – К. : Ярославів Вал, 2012. – 812 с.

ТЕМА 35 Україна в період загострення кризи радянської системи (1965 – 1985 рр.)

План

1. Зміна політичного курсу в СРСР після приходу до влади Л. Брежнєва.
2. Екстенсивний розвиток економіки УРСР та його соціальні наслідки.
3. Особливості політичного курсу перших секретарів ЦК КПУ – П. Шелеста та В. Щербицького.
4. Наростання опозиційного руху в УРСР.

Література

1. Барановська Н. Чорнобильська трагедія: нариси з історії / Барановська Н. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2011. – 254 с.
2. Литвин В. М. Україна: два десятиліття «застою» (1966 – 1985) / Литвин В. М. – К. : Лі-Терра, 2004. – 253 с.
3. Тронько П. Т. В. Щербицький (1918 – 1990 рр.) / П. Т. Тронько // Український історичний журнал. – 2003. – № 1. – С. 109–117.
4. Українська Гельсінська Спілка у спогадах і документах / [упоряд. і голов. ред. О. Шевченко]. – К. : Ярославів Вал, 2012. – 812 с.
5. Шаповал Ю. І. Петро Шелест у контексті політичної історії України ХХ століття / Ю. І. Шаповал // Український історичний журнал. – 2008. – № 3. – С. 134–148.

ТЕМА 36 Розпад СРСР і національно-державне відродження України

План

1. Курс на перебудову і демократизацію радянського суспільства.
2. Розгортання національно-демократичного руху в республіці. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.
3. Формування багатопартійної системи.
4. Національно-культурне відродження в Україні. Піднесення статусу української мови. Повернення історичної пам'яті.

Література

1. Даниленко В. М. Шлях до незалежності : громадські рухи й суспільні настрої в УРСР другої половини 1980-х рр. / В. М. Даниленко, М. К. Смольницька // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 4–22.

2. Декларація про державний суверенітет України : Історія прийняття, документи, свідчення / [гол. ред. ради О. Барабаш]. – Житомир : Рута, 2010. – 868 с.
3. Кульчицький С. В. Народження Народного руху України / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2010. – № 1. – С. 8–21.
4. Левчук К. І. Громадські організації України: Створення та діяльність (1985 – 1996 рр.) / Левчук К. І. – Вінниця, 2009. – 320 с.
5. Смольников Ю. Рух за поширення української мови в УРСР (кінець 1980-х років) / Ю. Смольников // Україна ХХ ст. : культура, ідеологія, політика: [Зб. ст. / відп. ред. В. М. Даниленко] – К. : Ін-т історії України НАН України, 2002. – С. 289–305.

ТЕМА 37 Україна на початку незалежності (1991 – 1996 рр.)

План

1. Проголошення незалежності України.
2. Початок державотворчих процесів. Запровадження атрибутів державності.
3. Основні напрямки зовнішньополітичного курсу незалежної України.
4. Прийняття Конституції – важлива віха в історії Української держави.

Література

1. Бойко О. Д. Україна: від путчу до Пущі (серпень – грудень 1991 р.) / Бойко О. Д. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. – 224 с.
2. Віднянський С. В. Еволюція зовнішньої політики України (1991–2006 рр.) / С. В. Віднянський, А. Ю. Мартинов // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 32–50.
3. Касьянов Г. Україна 1991 – 2007: нариси новітньої історії. – К. : Наш час, 2008. – 432 с.
4. Кульчицький С. В. Україна: суспільство й держава на теренах історії (1991 – 2006 рр.) / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 15–31.
5. Шаповал В. М. Історія Основного Закону: Конституційний процес в Україні у 1990 – 1996 рр. / В. М. Шаповал, А. В. Корнеєв. – Х. : Фоліо, 2011. – 111 с.

ДОДАТОК А

(зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи)

Міністерство освіти і науки
Вінницький національний технічний університет
Факультет _____
Кафедра суспільно-політичних наук

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з історії України
на тему: « _____ »

Студент гр. _____

Рецензент _____

ДОДАТОК Б

(список використаних джерел та літератури)

1. Бойко О. Д. Історія України. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2001.
2. Грушевський М. Ілюстрована історія України з додатками та доповненнями. – Донецьк, 2010.
3. Новий довідник: Історія України. – К., 2005.
4. Машкін О. М. Столипін та Україна // Український історичний журнал. – 2012. – № 2. – С. 73–97.